

38133

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Ticaret Bakanı Sn. Ömer BOLAT** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 17.12.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Ticaret Bakanlığı ve ilgili kamu kurumlarının yayımladığı veriler, Türkiye limanlarında elleçlenen toplam yük ve konteyner hacminin artmaya devam ettiğini göstermektedir. Ancak 2025 yılı Ocak-Kasım dönemine ilişkin veriler, bu büyümenin ihracat odaklı değil; ağırlıklı olarak ithalat kaynaklı olduğunu ortaya koymaktadır. Limanlarda elleçlenen konteyner sayısı artarken, dolu ihracat konteynerlerinde gerileme, boş ihracat konteynerlerinde ise dikkat çekici bir artış yaşanmaktadır.

Denizcilik Genel Müdürlüğü verilerine dayanan analizlere göre; söz konusu dönemde gemilere yüklenen ihracat konteynerlerinin yaklaşık yüzde 22'si boş olarak gönderilmiş, dolu ihracat konteynerleri gerilerken, boş konteyner sayısı yüzde 35 artmıştır. Buna karşılık dolu ithalat konteynerlerinde yaklaşık yüzde 10'luk artış gerçekleşmiştir. Boş gönderilen ihracat konteynerlerinin, ithalat yüküyle dolu biçimde geri dönmesi; Türkiye'nin dış ticaret yapısında ihracatın zayıfladığı, ithalatın ise kalıcı biçimde arttığı yönünde ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu tablo, "ihracata dayalı büyüme" hedefi ile fiili dış ticaret verileri arasında belirgin bir uyumsuzluk olduğunu; konteyner taşımacılığında niceliksel artışa karşın niteliksel bir bozulma yaşandığını göstermektedir. İhracatın değer ve hacim olarak güçlenememesi, sanayi üretimi, rekabet gücü ve dış ticaret dengesi açısından orta ve uzun vadeli riskler barındırmaktadır.

Bu çerçevede, dış ticaretin yapısal sorunlarının ve izlenen politikaların etkinliğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir:

1. 2025 yılı Ocak-Kasım döneminde gemilere yüklenen ihracat konteynerlerinin yaklaşık yüzde 22'sinin boş gitmesi, Ticaret Bakanlığı tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
2. Aynı dönemde dolu ihracat konteynerlerinin azalmasına karşılık boş ihracat konteynerlerinin yüzde 35 artmasının temel nedenleri nelerdir?

3. Dolu ithalat konteynerlerinde gözlenen yaklaşık yüzde 10'luk artışın, Türkiye'nin dış ticaret dengesi ve cari açık üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızın bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır?
4. Boş gönderilen ihracat konteynerlerinin ithalat yüküyle dolu biçimde geri dönmesinin; lojistik maliyetler, navlun fiyatları ve liman işletmeciliği açısından ekonomiye yıllık maliyeti ne kadardır?
5. Son üç yılda konteyner hacmi artmasına rağmen ihracat yükündeki gerilemenin, izlenen kur, teşvik ve dış ticaret politikalarıyla bir bağlantısı bulunmakta mıdır?
6. "İhracat odaklı büyüme" hedefi çerçevesinde, ihracat konteynerlerinin doluluk oranını artırmaya yönelik somut bir politika veya eylem planı bulunmakta mıdır?
7. Küresel rekabet koşulları ve parite etkileri dikkate alındığında, Türkiye'nin konteyner taşımacılığında ithalat ağırlıklı bir büyüme yapısına kalıcı olarak yönelme riski Bakanlığınızca öngörülmekte midir?
8. Son yıllarda yapılan liman ve lojistik yatırımlarının, ihracat yerine ithalat hacmini artırdığı yönündeki değerlendirmeler dikkate alındığında, bu yatırımların dış ticaret dengesi üzerindeki etkisi Bakanlığınızca nasıl izlenmektedir?
9. Mevcut dış ticaret eğiliminin devam etmesi hâlinde, ihracatın taşımacılık ve lojistik boyutunda yaşanabilecek yapısal zayıflamalara karşı alınması planlanan önlemler nelerdir?